

Jubilant prof. MUDr. Dalibor Ondruš, DrSc.

Tento rok oslávil významné životné jubileum – 70 rokov – prof. MUDr. Dalibor Ondruš, DrSc., popredná osobnosť slovenskej i európskej urologickej onkológie.

Narodil 14. júna 1953 v Bratislave v rodine lekára, patológa. Po maturite na SVŠ Metodova v Bratislave (1971) sa mladý Dalibor prihlásil na Lekársku fakultu Univerzity Komenského (LF UK) v Bratislave, ktorú ukončil v roku 1977. Následne nastúpil na Urologickú kliniku LF UK na bratislavských Kramároch, kde pôsobil vyše 25 rokov.

Bol žiakom bývalých prednostov tejto kliniky: prof. Vladimíra Zvaru (1924–2012) a prof. Michala Horňáka (1929–2016), ktorí ho inšpirovali nielen pri jeho klinickej práci, ale ho aj podporovali vo vedeckom a akademickom raste.

Svoj odborný záujem upriamil na problematiku onkourológie, predovšetkým na diagnostiku a manažment liečby nádorov testis. Táto diagnóza pre neho predstavovala nielen pracovnú výzvu, ale dokázala naplniť jeho túžbu pomáhať a zachraňovať najmä mladých mužov, ktorých toto ochorenie postihuje. Energia, s ktorou sa do práce dokáže pustiť, definuje celý jeho život a odzrkadľuje sa v dosiahnutých úspechoch.

V roku 1981 získal špecializáciu z urológie I. stupňa, v roku 1985 špecializáciu z urológie II. stupňa a v roku 1988 špecializáciu z klinickej onkológie. Po úspešnej obhajobe dizertačnej práce *Chemoterapia nádorov testis* získal vedecký titul kandidáta lekárskych vied (CSc.) získal v odbore chirurgia (1989). Po obhajobe habilitačnej práce v roku 1993 získal vedecko-pedagogický titul docent (odbor urológia-klinická onkológia) a v roku 1999 bol vymenovaný za profesora (odbor onkológia). V roku 2021 obhájil dizertačnú prácu *Komplexná liečba nádorov testis* a získal vedeckú hodnosť doktora lekárskych vied (DrSc.) v odbore chirurgia.

Postupne sa zaradil medzi čelných predstaviteľov slovenskej i európskej urológie v problematike urologickej onkológie a výsledky jeho práce sú vnímané v medzinárodnom meradle.

Profesionálny a zároveň empatický prístup prof. Ondruša oceňujú aj pacienti v Onkologickom ústave sv. Alžbety (OÚSA), kde pôsobí od roku 2004 vo funkcii prednostu I. onkologickej kliniky LF UK a OÚSA v Bratislave. Svoje bohaté, vyše 45-ročné skúsenosti odovzdáva študentom v pregraduálnej výučbe, ale aj ako školiteľ doktorandov v študijnom programe onkológia a mladším kolegum, vedeckej, ale i širšej odbornej verejnosti formou publikácií, prednášok a seminárov.

Podieľa sa na tvorbe knižnej a časopiseckej odbornej a vedeckej literatúry. Doteraz publikoval vyše 630 odborných a vedeckých článkov v domácich i zahraničných časopisoch (z toho okolo 140 v databázach WoS alebo SCOPUS) a bol autorom a zostavovateľom viacerých vedeckých monografií a vysokoškolských učebníc. Na svoju publikačnú aktivitu eviduje takmer 2 200 ohlasov (z toho vyše 1 300 v databázach WoS a SCOPUS). Viaceré jeho publikácie boli podkladom pre Guidelines on testicular cancer (EAU) a European consensus on diagnosis and treatment of germ cell cancer (European Germ Cell Cancer Consensus Group).

Prednášal na početných domácich i zahraničných vedeckých konferenciách a kongresoch po celom svete.

Vedeckú školu rozvíja aj garantovaním študijného programu doktorandského, habilitačného konania a konania na vymenovanie profesorov v študijnom odbore onkológia na LF UK v Bratislave, zároveň je členom Komisie pre obhajoby doktorandských dizertačných prác v študijnom programe urológia. Od roku 1993 je členom komisie pre štátne záverečné skúšky zo študijného predmetu chirurgia na LF UK v Bratislave. V rokoch 2016–2021 bol predsedom Komisie pre obhajoby doktorských dizertačných prác (DrSc.) vo vednom odbore chirurgia a členom Komisie pre obhajoby doktorských dizertačných prác (DrSc.) vo vednom odbore onkológia. V rokoch 2021–2022 bol členom komisie VEGA pre lekárske a farmaceutické

vedy a v rokoch 2011–2023 bol členom Vedeckej rady LF UK v Bratislave. Bol riešiteľom, resp. spoluriešiteľom viacerých vedecko-výskumných projektov (VEGA, KEGA, APVV). Od roku 2000 doteraz je členom Akademického senátu LF UK v Bratislave. Od roku 2017 je členom Špičkového vedeckého tímu UK v Bratislave: Translačný výskum onkologických ochorení (TRANSONK) (ocenený za vedeckú činnosť Striebornou medailou UK).

Okrem bohatej vedeckej a publikačnej činnosti prispel aj k samotnej tvorbe vedeckej tlače. V rokoch 1999–2011 bol vedúcim redaktorom časopisu *Urológia*; doteraz je členom redakčných rád ďalších odborných a vedeckých časopisov: *Klinická urológia*, *Revue medicíny v praxi*, *Lekársky obzor*, *Onkológia*, *Urologie pro praxi* a *Klinická onkologie*.

Prof. Ondruš je členom Slovenskej urologickej spoločnosti (SUS) Slovenskej lekárskej spoločnosti (SLS) – čestný člen SUS (2013), Slovenskej onkologickej spoločnosti (SOS) SLS – čestný člen SOS (2023), Slovenskej chirurgickej spoločnosti SLS, Slovenskej spoločnosti patológov SLS, Spolku slovenských lekárov v Bratislave, European Association of Urology, European Organisation for Research and Treatment of Cancer (EORTC) – Genitourinary Group, European Germ

Cell Cancer Consensus Group (EGCCCG), New York Academy of Sciences; čestný člen Českej urologickej spoločnosti (2005) a Českej onkologickej spoločnosti (2013).

Za svoju publikačnú aktivitu získal viaceré domáce i zahraničné ocenenia, napr. prémii Literárneho fondu za vedeckú a odbornú literatúru (3×), Kostlivého cenu (3×), Cenu SUS za najlepšiu publikáciu roka (11×) a Slovenskej onkologickej spoločnosti (4×), Jesseniovu cenu (1×), Cenu redakcie časopisu *Klinická onkologie* (4×).

Prof. Ondruš za svoju odbornú, vedeckú i pedagogickú činnosť získal ďalšie pocty: Strieborná medaila SLS *Propter merita* (2003), Zlatá medaila SLS *Propter*

merita (2018), Bronzová medaila LF UK (2003), Strieborná medaila LF UK (2013). Pamätná medaila k 100. výročiu založenia LF UK v Bratislave (2019), Medaila k 100. výročiu založenia Spolku slovenských lekárov v Bratislave (2020).

Pri príležitosti súčasného životného jubilea oceňujúc jeho činnosť pre rozvoj fakulty udelil dekan LF UK v Bratislave prof. Ondrušovi Zlatú medailu LF UK, výbor SUS najvyššie ocenenie SUS Medailu profesora Vladimíra Zvaru a Prezídium SLS Medailu založenia Spoločnosti lekársko-slovenskej v Pešti.

Dôležitou súčasťou osobného života a práce Dalibora je jeho rodina. Jeho manželka Martina je mu oporou a inšpiráciou. Okrem vedeckého nadšenia ich

spája láska a starostlivosť o ich krásne, intelektuálne a športovo nadané dvojčičky, Martina a Dáliu. Tak ako práca, aj život prof. Ondruša sú dôkazom toho, že nadšenie a vynaložené úsilie sa nemusia odzrkadliť len v odbornom a spoločenskom uznaní, ale vedú aj k radosti a naplneniu.

Vážený pán profesor, milý Dalibor, v mene Tvojich priateľov, kolegov a spolupracovníkov Ti srdečne blahoželáme k Tvojmu životnému jubileu a úprimne prajeme Tebe a Tvoje rodine zdravie, spokojnosť a ešte veľa pracovných i osobných úspechov. Tešíme sa na ďalšiu spoluprácu.

*MUDr. Bela Mriňáková, PhD., MHA, MPH
a kolektív I. onkologickej kliniky
LF UK a OÚSA v Bratislave*